Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України №81 (581) ♦ Середа, 5 травня 1993 року ♦ Ціна 8 крб.

Шановні читачі!

Преса України в скрутному становищі. Не вистачає паперу, не вистачає й коштів на папір, оплату послуг зв'язківців, видавництв. Важкі умови, які склалися для преси, повною мірою стосуються і «Голосу України».

За нинішніми цінами річна передплата на нашу газету має бути 6 тисяч крб.

І все ж ми не хочемо оголошувати нову передплату на друге півріччя. А пропонуємо інший варіант. Наші нинішні передплатники, які обрали «Голос України» на весь 1993 рік, мають доплатити по 1000 карбованців і це гарантує їм отримання газети протягом другого півріччя. А нові передплатники мають оформляти собі доставку газети за цінами: на півроку — 3 тисячі карбованців, на квартал — 1500 карбованців, на місяць — 500 карбованців.

Нагадуємо індекс. Видання українською мовою — 60955, російською — 60997.

Три перемоги Валентини Руденко

Хоч 8-е березня минуло, все одно вітаємо Валентину Руденко з чудовою творчою перемогою! Її документальний фільм з дещо ностальгійною назвою «Гагарін, я вас любила» одержав перший приз на 11 Міжнародному фестивалі жіночого кіно в Мінську. Ностальгію можна зрозуміти: Гагарін — уособлення героїчної легенди дитинства того покоління, до якого належить і молода авторка. А перша її перемога сталася тоді, коли сценарій цієї стрічки прийняла редакція малої п'єси Державної телекомпанії ФРН (ЦДФ) і взялася фінансувати виробництво, у якому брало участь і творче об'єднання «Контакт» Спілки кінематографістів України. Друга перемога — успішний показ стрічки по Євробаченню, який відбувся торік з легкої подачі того ж ЦДФ. І нарешті — перший приз на фестивалі за кращу режисуру і кращий сценарій Валентини Руденко.

Фото Михайла САЧКА

ЧОМУ Я НЕ СОКІЛ? А ТОМУ...

... що бути птахом — радості мало. Ось ти птах, летиш над Україною, бачиш внизу Київ, зелений, мов грядки доброго хазяїна і, як годиться на грядках, стоять там фігури, махають мечем: «Киш!» У людей це зветься «пам'ятники», чому — неясно, адже метал і бетон примушують забути, що оці, приміром, жінки — живі, слабкі, теплі й ніжні. Ні, якщо вже бути птахом, то птахом пішим, якимось пінгвіном, щоб ходити по Києву й милуватися грою декольте і міні, грою напівпрозорих і зовсім прозорих тканин, вони самі собі скульптори, їм треба, щоб ними милувалися, це я й робитиму, і у мене, пінгвіна, є шанс, що котрась із них зупиниться й скаже: «Соколе мій!..»

Цитата дня

НОВА КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ. ЯК УХВАЛИТИ ЇЇ БЕЗБОЛІСНО?

У Верховної Ради України ніхто не відбирає права прийняти нову Конституцію України. Але зробити це, можливо я помиляюсь, парламент не може через наявність в ньому великих розбіжностей у поглядах, полярних точок зору. Втім, внесемо на розгляд Верховної Ради новий проект і доповідь з ключових проблем. Тоді й буде очевидним остаточний висновок.

Президент України Леонід КРАВЧУК.

Виключне право приймати Конституцію України належить Верховній Раді. Але для реалізації його потрібна злагода в суспільстві. Упереджене ставлення до нинішньої Верховної Ради не на користь проектові нової Конституції.

Голова Верховної Ради України Іван ПЛЮЩ.

ГАЗЕТА «ДЕНЬ» ЗАПУСТИЛА «УТКУ» ПРО УКРАЇНСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА. ПОЛІТ ТРИВАВ НЕДОВГО

В номері за 4 — 10 квітня цього року газета «День», посилаючись на дані англійських спецслужб, звинувачила Леоніда Кравчука в передачі монополії на експорт нафти через Україну і з України компанії «Коустел Пітролієм». Президент, мовляв, отримав за це кругленьку валютну суму.

(Закінчення на 2-й сторінці).

«НАДАВАЛИ» ЗАКОННО

Розганяючи першотравневу демонстрацію в Москві, міліція чітко виконувала наказ і діяла згідно із законом, заявив Президент Росії Б. Єльцин. Він додав, що для розслідування згаданих подій Генеральна прокуратура РФ створила спеціальну слідчу групу на чолі із заступником генерального прокурора Е. Лисовим. Міра покарання за організацію масових безпорядків передбачає позбавлення волі строком від двох до 15 років.

Водночас глава російського парламенту Хасбулатов видав власне розпорядження провести розслідування інциденту.

ДРУЖНО, ПО-ВІЙСЬКОВОМУ

У Ризі завершилася зустріч нредставників міністерств оборони держав Східної Європи, присвячена питанням військової безпеки і співробітництва. У ній взяли участь делегації Молдови, Естонії, Латвії, Литви, Білорусі, Польщі, Румунії й Словаччини. Україну представляв міністр оборони К. Морозов. На зустрічі не підписано жодного офіційного документа. Проте, за словами глави військового відомства Латвії Т. Юндіса, вона стала важливим і корисним діалогом держав, які нині створюють власні збройні сили. У латвійській столиці обговорювалася роль армій держав Центральної Європи у світових миротворчих процесах, а також питання, пов'язані з перебуванням російських військ на територіях ряду незалежних республік. До речі, представники Російської Федерації участі у нараді не брали.

Ветеранам — до свята

У зв'язку з Днем Перемоги у Великій Вітчизняній війні Кабінет Міністрів України прийняв рішення надати матеріальну допомогу учасникам двох і більше воєн у розмірі 20 тисяч карбованців.

Виплату допомоги покладено на місцеві органи Міністерства соціального захисту населення України.

Останній тролейбус по місту повзе

Тролейбусні парки Донеччини тануть на очах. Торік з дистанції зійшло понад 60 машин, докшкуляють і нинішні втрати. Гарантій, що цей автотранспорт буде поставлено знову на колеса, ніхто не дає — бракує запчастин. За останні ж вісім років до двадцяти міст області не додалося жодного нового трамвая чи тролейбуса.

У наступному випуску

Як дивляться на проблему «деядеризації» України на Заході? Під рубрикою «точка зору» читайте міркування голландського політолога Хенка Вользака в статті «Радянська ядерна спадщина».

У Президії Верховної Ради України

На засіданні Президії Верховної Ради України, яке відбулося 3 травня під головуванням І. С. Плюща, обговорено питання організації подальшої роботи Верховної Ради, орієнтовний порядок розгляду питань на пленарних засіданнях цього тижня.

Передбачено, зокрема, інформування на сесії Кабінетом міністрів народних депутатів з актуальних проблем соціально-економічного розвитку (день уряду), розгляд проектів законів про міжнародні договори, про посилення кримінальної відповідальності за деякі злочини проти держави, Повітряного кодексу України, звіт Фонду державного майна України, внесення змін і доповнень до деяких чинних правових актів, обговорення інших питань.

Президія розглянула попередньо подані Кабінетом міністрів проекти Концепції Національної програми ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і соціального захисту громадян на 1993—1995 роки і на період до 2000 року, а також проект Державної програми боротьби із злочинністю, які намічено обговорити на пленарних засіданнях найближчими днями.

Розглянувши питання про Концепцію Національної програми відродження села на 1995—2005 роки, Президія запропонувала постійним Комісіям Верховної Ради разом з Кабінетом міністрів продовжити роботу над проектом цього документа.

Обговорено питання про деякі заходи щодо забезпечення народного господарства електроенергією, а також інші питання державного життя України.

Парламентська хроніка

ЗАХИЩАЛИ І ЛЮДЕЙ, І РОСЛИНИ

Ранкове засідання 4 травня

Депутати з'явилися до залу досить масово (зареєструвалося 355 чоловік), і, можливо, це спричинило те, що орієнтовний графік обговорювали більше, ніж домовилися. Знову було порушено питання про прийняття закону про статус ветеранів другої світової війни, про заслуховування доповіді Президента України, про скасування указів Президії Верховної Ради про заборону діяльності КПУ тощо. Виступив з інформацією міністр Кабінету міністрів В. Пустовойтенко, який повідомив, що квітневим цього року декретом уряду про надання пільг Героям Радянського Союзу і повним Кавалерам ордена Слави для носіїв цих звань передбачено пільги на загальну суму понад 700 мільйонів карбованців. І слава Богу, бо якими б не були ідеологічні колізії сьогодення, а солдати п'ятдесят років тому воювали до спільної перемоги над фашизмом. І перемогли. А нащадки, які невдячні предкам за життя, ризикують кинути бумеранг у своє майбутнє. Діти його не ловитимуть...

Затим депутати затвердили орієнтовний графік роботи сесії, вилучивши з нього так званий «день уряду» і поповнили свої ряди. Було підтверджено повноваження дообраних депутатів С. Бабенка (Закарпаття), В. Костицького (Івано-Франківщина), В. Хоменка (Київщина).

Міністр сільського господарства і продовольства Ю. Карасик обстоював проект Закону про карантин рослин в Україні дуже просто. Поперше, нема закону — нема й карантину. По-друге, нема закону — не можна вступити й у відповідні міжнародні об'єднання і координувати спільну діяльність. Потретє, без закону не вдається й налагодити систему захисту рослин, перешкоджати поширенню захворювань. А депутат Є. Чулаков (Дніпропетровщина) додав, що збільшення кількості бартерних операцій призвело й до збільшення в Україну безконтрольних перевезень рослинної продукції, якість якої і «здоров'я» інколи відверто сумнівні. Депутати без зайвих заперечень ухвалили Закон у першому читанні.

Володимир СКАНЯ.

У партіях і рухах

УРП: З'ЇЗД БУДІВНИКІВ РЕАЛЬНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Четвертий з'їзд Української республіканської партії (УРП), що відбувся 1—2 травня, вустами голови партії М. Гориня констатував: «Дехто сподівався, що темпи нашого поступу будуть високі, а труднощі — тимчасові, але дійсність перевершила найпесимістичніші прогнози». Бо «економічна криза поглиблюється, рівень життя нестримно падає. Зростає число злидарів. У лікарнях бракує ліків для хворих дітей, у школах — підручників. Армія користується чужою мовою, Чорноморський флот дослухається наказів російських адміралів. Як гриби після дощу, ростуть політичні партії, що пропагують відрив від України певних територій. А над усім цим — розгул злочинності та неміч правоохоронних органів».

Згодьтеся, картина знайома, і те, що її визнала партія, переважна більшість членів якої вірила в незалежність і боролася за неї не за примхою політичної моди, а за глибокими внутрішніми переконаннями, — це явище обнадійливе: є з чого починати. Але, на жаль, поки що не визначальне. Бо всі журналісти на підсумковій прес-конференції стали свідками такої собі міні-дискусії. На запитання вашого кореспондента, хто ж винен персонально в тому, що діється сьогодні в Україні, М. Горинь відповів: «Імперія», але додав, що, мовляв, Україна економічно відірвалася від московської «циці», і тому їй важко. А член проводу партії Б. Тернопільський сказав: «Ми відірвали Москву від української циці, і в нас почався мастит». І справа не в дещо натуралізованих політико-медичних термінах, а в принципово різних нюансах. Бо вся складність проблеми полягає у вмінні за політичною фразеологією побачити її суть, а саме те, що не можна безкінечно звинувачувати в наших внутрішніх негараздах тільки зовнішні чинники, а треба ще й бачити «домашні» причини, наприклад, відсутність політичної волі керівництва країни, нездатного ні зберігати продуктивну єдність між гілками влади, ні спільно запустити механізм необоротних докорінних реформ. Бо імперія, звичайно, винна в тому, що Україна, здобувши незалежність, стала дезинтегрованою частиною світу, але в тому, що не підмітають вулиці, винен свій «рідний» двірник.

І все-таки з'їзд УРП, який з усіма підставами можна назвати з'їздом однодумців, намітив принципово правильні орієнтири діяльності партії. Зокрема, в економіці — це курс на її структурну перебудову через подолання, з одного боку, викликаної споживацьким менталітетом психологічної неготовності людей до тимчасових труднощів під час реформи, з другого — майже тотальної залежності від російських енергоносіїв. Республіканці планують перше подолати прискоренням переважно безоплатної приватизації, щоб кожний громадянин став власником і мав хоча б мінімальні стартові умови для свого бізнесу. Друге — відшуканням альтернативних джерел та впровадженням великомасштабної програми енергозбереження. Одне слово, як сказано в ухвалі з'їзду з економічних питань, «українська економіка не зможе існувати поза об'єктивними світовими економічними законами, без взаємодії зі світовою економікою, і це не залишає нам вибору».

«Розібрався» з'їзд і з владою. УРП знову заявила, що не бачить можливості в перехідний період діяти за класичним принципом «позиція — опозиція», а тому є «вибірковою опозицією» до Президента і уряду і «виступає за докорінну реорганізацію системи самоврядування та дострокові вибори нового парламенту на багатопартійній основі». Л. Кравчука критикували за його кадрову політику, загравання з СНД, передачу Росії тактичної ядерної зброї, ялтинсько-дагомиський процес. Верховний Раді дісталося за те, що вона «нездатна сформувати уряд реформ, блокує всі позитивні зрушення і не проводить кадрові зміни на користь старої номенклатури». Уряд Л. Кучми, на думку УРП, не став командою однодумців, не зміг запустити реформи, а тому партія, «обстоюючи принцип надання урядові надзвичайних повноважень за умов перехідного періоду, вважає за найдоцільніше сформувати уряд з фахівців-реформаторів без участі Верховної Ради». Готова партія і до прямого президентського правління заради державності.

У питаннях безпеки УРП виступила за поступовий, без розриву економічних зв'язків, вихід України з СНД й розвиток Балтійсько-Чорноморської дуги як одного з нових геополітичних центрів стабільності в новій Європі. Щодо без'ядерного статусу України, то УРП вважає нашу країну де-факто ядерною, а отже, й роззброюватися вона має не односторонньо, а в межах відповідного світового процесу, на основі колективної безпеки і міжнародних її гарантій. УРП пропонує до прийняття світом системи колективної безпеки і програм глобального ядерного роззброєння продовжувати поступове скорочення ядерної зброї, але взяти її під свій повний контроль, створити власне командування нею, перенацілити ракети за принципом «безпека й оборона за всіма напрямками», забезпечити Президента не тільки «кнопкою контролю», а й «кнопкою пуску». Скільки такий процес коштуватиме, для УРП, здається, не так важливо, бо про це не говорилося. І не дивно: то наша загальна вада — криза не програм, а виконавців...

Вирішив з'їзд і суто партійні проблеми. Зокрема, ще раз підтвердив належність УРП до правого центру, констатував, що популярність партії не падає: за рік до неї прийшло 1565 чоловік і чисельність не зменшилася. Головою УРП залишився М. Горинь, а кількість заступників вдвічі збільшилася: Л. Горохівський, М. Поровський, О. Шевченко, А. Шебіко. УРП планує перекривати діяльністю всі регіони, бо хоче відігравати дещо месіанську роль — заради підтримки реформ об'єднувати найширший політичний спектр організацій. З ДемПУ готова об'єднатися духовно, але не організаційно. В розбудові КНДС лідер УРП бачить майбутнє національно-демократичного табору на виборах. «Тут, здається, пішло на погоду», — зазначив М. Горинь. Аби не наврочити, це краще не коментувати...

Володимир СКАЧКО,
оглядач.

Газета «День» запустила «утку» про українського Президента. Політ тривав недовго

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.).

«Можливо,— пише «День»,— саме тому як мінімум 4 мільйони тонн нафти безслідно зникли з території України минулого літа». Крім цього, «аналізує» газета, не виключено, що, контролюючи через президента американської корпорації Оскара Уайета українського Президента, наркомафія вимагає від Кравчука не передавати ядерну зброю Росії.

Минулого четверга Леонід Кравчук зустрівся з паном Уайєтом. Після розмови Президент України та Оскар Уайєт погодилися прокоментувати інформацію газети «День», яку вже встигли відтражувати інші російські газети.

Оскар Уайєт: Я уважно прочитав інформацію московської газети. В ній немає ніякого жодного натяку на правду: ані з паном Кравчуком, ані з урядом ми іще не підписали жодного конкретного документа. Такі інсинуації робляться ворогами вашого Президента або нашими конкурентами.

Щодо мого візиту в Україну, це продовження переговорів щодо видобутку та переробки нафти. Ми розглянули можливість приведення до світових стандартів одно-го-двох ваших нафтопереробних підприємств та можливість обміну нафти на прокат. Працюємо чесно і відкрито й завжди інформуємо про свої наміри пресу.

Леонід Кравчук: Сподіваюся, що зі слів пана Уайєта все зрозуміло. Він приїхав до нас з добрими намірами, і я хотів би, щоб ви це знали і про це писали. Про те, що йде від нього, відмовимося, не з московських газет, тим більше з такої газети, як «День». Я б назвав цю газету «Ніч».

Андрій БОЄЧКО.

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про внесення змін до Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 р. № 13—93 «Про тимчасовий порядок визначення переліку підприємств, що займають монопольне становище на ринку»

Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. У частині другій статті І Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 р. № 13—93 «Про тимчасовий порядок визначення переліку підприємств, що займають монопольне становище на ринку» слова «1 березня» замінити словами «3 травня».

2. Цей Декрет набуває чинності з дня опублікування.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА

Міністр Кабінету Міністрів України
В. ПУСТОВОЙТЕНКО

м. Київ
23 квітня 1993 року
№ 35—93.

НА ДНІ УКРАЇНИ — ДО БАВАРІЇ

Значною подією в громадському і культурному житті нашої країни стануть Дні України в Баварії, які відбудуться з 5 по 10 травня. Вони послужать благородній справі зміцнення взаємозв'язків між українським і німецьким народами, встановленню і розвиткові контактів державних та громадських діячів, підприємців, ділових кіл, діячів науки і культури.

Дні України в Баварії, пише у зверненні до учасників цієї події Прем'єр-міністр Баварії доктор Макс Штрайбль, вперше представлять нашого партнера в особі України широкій баварській публіці. Я переконаний, що Німеччина, зокрема Баварія, і Україна у багатьох пунктах мають спільні інтереси. Якщо нам вдасться їх втілити у чітку програму, то це багато в чому сприятиме зміцненню добрих взаємовідносин між людьми обох країн. Бачу, що для спільної роботи з Україною в рамках українсько-німецьких зв'язків є багатообіцяюче майбутнє. Впевнений, що перші Дні України в Баварії внесуть гідний вклад у наші плідні взаємовідносини.

Питання зміцнення та розвитку взаємовідносин між Україною і Баварією будуть в центрі уваги представників підприємств, ділових і наукових кіл, які візьмуть участь у Днях. Широкою і багатогранною буде і культурна їх програма. Основні заходи пройдуть у Мюнхені, Нюрнберзі, Аугсбурзі і Регенсбурзі, де виступлять більше ста відомих виконавців і творчих колективів.

Для участі у Днях України в Баварії 4 травня відбула велика група посланців нашої країни. Офіційну делегацію очолює Прем'єр-міністр України Леонід Кучма.

Релігія

КОЛИ ЗАКОННИКАМИ СТАЮТЬ ФАРИСЕЇ

Штучне форсування подій, надмірна політизація церковного життя призвели до багатобічного конфлікту не тільки між різними конфесіями, а й усередині українського православ'я. Ми вже розповідали в нашій газеті про використання новоявленими захисниками «незалежної» церкви методів, сумнівних з моральної точки зору ("Голос України", 1992, 31 жовтня). Сьогодні пропонуємо вашій увазі юридичний аналіз ситуації, що склалася в українському православ'ї.

СОБОР ЧИ ЗБОРИ?

Як випливає з офіційної хроніки, «у Києві відбувся Всеукраїнський Православний Собор, який прийняв рішення об'єднати дві найбільші в Україні церкви — Українську православну (УПЦ) та Українську автокефальну православну (УАПЦ) в Українську православну церкву — Київський патріархат (УПЦ—КП). Здійснилася віковічна мрія українського народу — православ'я в Україні стало єдиним і незалежним!» Але чи можна назвати події 25—26 червня 1992 року саме об'єднанням.

Вдамося до аналізу.

Відповідно до постанови так званого Всеукраїнського Православного Собору було прийнято рішення:

«...п.1: об'єднати Українську православну церкву та Українську автокефальну православну церкву в єдину Українську православну церкву — Київський патріархат.

п.2: Українська православна церква — Київський патріархат є правонаступницею УПЦ та УАПЦ, усіх договорів та угод, укладених ними до нинішнього дня, та всіх її (? — С.Г.) коштів, майна, рухомого й нерухомого, включаючи храми, монастирі, навчальні заклади та інше. Всі банківські рахунки УПЦ та УАПЦ стають рахунками Української православної церкви — Київського патріархату.

п.3: до прийняття нового Статуту Українській православній церкві — Київському патріархатові керуватися Статутом УАПЦ. Використовувати печатки та штампи Української православної та Української автокефальної православної церкви.

п.4: Собор **заявляє**, що главою УПЦ — Київського патріархату **вважає** Патріарха Мстислава...»

Отже, юридичним наслідком постанови так званого Всеукраїнського Православного Собору мало бути зникнення з життя двох церков — УПЦ та УАПЦ. Проте сьогодення доводить, що ні УПЦ, ні УАПЦ не збираються припиняти свою діяльність й існують та діють відповідно до своїх статутів.

Як же так сталося, що постанова так званого Всеукраїнського Православного Собору зліквідувала УПЦ та УАПЦ, а вони й досі діють?

Давайте з'ясуємо правове підгрунтя події, що відбулася 25—26 червня 1992 року.

Який юридичний документ, що існував в Україні до 25—26 червня 1992 року, передбачав можливість скликання Всеукраїнського Православного Собору? Виявляється, не було такого документа. Це означає, що так званий Всеукраїнський Православний Собор не мав легальної основи для своїх дій, і рішення, які він прийняв, не мають легальної сили. Адже само собою зрозуміло, що рішення будь-якого громадського зібрання є законними, тобто легальними, якщо вони приймаються відповідно до нормативного акта, який регулює діяльність цього громадського об'єднання. Стосовно такого явища, як «Всеукраїнський Православний Собор», не існувало жодного нормативного документа, який регулював би існування та діяльність такого «Собору».

Чи міг бути скликаний "Всеукраїнський Православний Собор» за Статутом УПЦ? Відповідь на це запитання є негативною на підставі аналізу Статуту про управління Української православної церкви, що діяв на час 25—26 червня 1992 року. Жодна із статей Статуту про управління УПЦ не передбачала можливості скликання «Всеукраїнського Православного Собору». Два Собори УПЦ, які могли скликатися згідно з Статутом про управління УПЦ — це «Собор Української Православної Церкви» (розділ II Статуту) та «Собор єпископів» (розділ III Статуту). Як відомо, ні «Собор Української Православної Церкви», ні «Собор єпископів» у Києві 25—26 червня 1992 року не скликалися.

Чи міг бути скликаний «Всеукраїнський Православний Собор» за Статутом про управління УАПЦ? Відповідь на це запитання також є негативною. Положеннями Статуту УАПЦ, що діяв на час 25—26 червня 1992 року, передбачалась можливість скликання «Помісного Собору» чи «Архієрейського Собору» (розділ II, п.5а та розділ III Статуту УАПЦ). Отже, пункт «Всеукраїнський Православний Собор» не вписується в положення Статуту УАПЦ, зареєстрованого 2 жовтня 1990 року постановою Ради у справах релігій при Раді Міністрів УРСР, протокол № 11.

Висновок: якщо ні Статут про управління УПЦ, ні Статут про управління УАПЦ не передбачали можливості скликання «Всеукраїнського Православного Собору», то питання про юридичну природу цього «Собору» лишається відкритим. Правового підгрунтя він не мав, отже, був незаконним.

Як обман слід розцінювати заяву Ради у справах релігій при Кабінеті міністрів України, опублікову 14 січня 1993 року в газеті «Голос України» про те, що «Собор скликано і проведено порядком, встановленим Статутом про управління УАПЦ (Собор скликається і проводиться або Патріархом, або намісником престолу, або синодом єпископів)». Адже, як уже було встановлено, то не був ні «Помісний Собор УАПЦ», ні «Архієрейський Собор УАПЦ», що передбачено Статутом про управління УАПЦ. Чому Рада у справах релігій у своїй заяві не вказує, який саме собор був?

Якщо умовно й прийняти позицію Ради у справах релігій, що «Собор 25—26 червня» був «Помісним Собором УАПЦ», а не «Всеукраїнським Православним Собором», то він справді мав скликатися Патріархом (але Патріарх його не скликав), «у разі смерті Патріарха чи його непрацездатності — намісником Престолу» (Патріарх УАПЦ на той час був живий, його непрацездатність ніким не була встановлена, а намісника престолу не існувало) або «Синодом єпископів у міру необхідності» (якщо виходити з того, що Собор 25—26 червня 1992 року скликався Синодом єпископів УАПЦ, то він все одно повинен був би називатися «Помісний Собор УАПЦ», а не «Всеукраїнський Православний Собор»).

Навіть якщо й прийняти умовно, що «Собор» 25—26 червня був «Помісним Собором УАПЦ», «скликаним і проведеним порядком, встановленим Статутом про управління УАПЦ» (Заява Ради у справах релігій при Кабінеті міністрів України), то відповідно до пункту 4 розділу II Статуту «процедура вибору на Собор делегатів від кліру і мирян та їх кількість встановлюється Святійшим Патріархом і Синодом єпископів»

Як відомо, Патріарх разом із Синодом єпископів не ухвалювали рішення стосовно процедури вибору делегатів на «Собор».

Висновок: «Собор», що відбувся в Києві 25—26 червня 1992 року, не підпадає під жодне з положень Статуту про управління УАПЦ, на який посилається Рада у справах релігій у своїй заяві, опублікований 14 січня 1993 року. Отже, є ще один доказ того, що збори 25—26 червня 1992 року не були такими, які могли б мати юридичні наслідки відповідно до Статуту УАПЦ.

Черговим обманом є й пункт 2 заяви цієї Ради про те, що «прийняті на Соборі рішення щодо реорганізації церкви — це рішення з суто внутрішніх церковних питань, які законом віднесені виключно до компетенції відповідних церковних форумів (загальних зборів, конференцій, з'їздів тощо)».

Про «реорганізацію» якої церкви йдеться, рішення щодо якої нібито прийнято? Якщо це не був жоден із Соборів УПЦ або УАПЦ, то яку ж церкву було «реорганізовано» 25—26 червня 1992 року? Ці запитання залишаються відкритими, бо те, що відбулося 25—26 червня 1992 року, насправді могло бути установчими зборами, чи установчою конференцією, чи установчим з'їздом цілком нової церковної організації (навіть із назвою УПЦ—КП) за незмінності статусу УПЦ та УАПЦ.

У пункті 3 заяви Ради у справах релігій далі зазначається: «Зареєстровані Радою у справах релігій 20 липня 1992 року зміни і доповнення до Статуту про управління УАПЦ випливають з прийнятих на Соборі рішень, які 30 червня 1992 року надійшли до Ради з Кабінету міністрів за офіційним документом».

Таке твердження також є неправдивим, оскільки: відповідно до розділу XIX Статуту про управління УАПЦ «право внесення поправок і доповнень до даного Статуту має Помісний Собор Української автокефальної православної церкви». Прийняті на так званому «Всеукраїнському Православному Соборі» так звані «рішення» не є «змінами і доповненнями» до Статуту УАПЦ, оскільки сам Помісний Собор УАПЦ, як того вимагають положення розділу II Статуту УАПЦ, не скликався. Рада у справах релігій не мала права реєструвати «рішення Всеукраїнського Православного Собору» як «поправки і доповнення» до Статуту УАПЦ. Є досить дивним, що «зміни і доповнення до Статуту УАПЦ» надійшли не від релігійного центру УАПЦ, а «з Кабінету міністрів за офіційним документом», що суперечить ст. 14 Закону УРСР про свободу совісті та релігійні організації, прийнятого 23 квітня 1991 року. На підставі викладеного вище не є правдивим і пункт 4 заяви Ради у справах релігій, де зазначено, що «внесені до Статуту про управління УАПЦ зміни і доповнення стосуються ієрархічної та інституційної структури церкви і на її цивільно-правові відносини ніякого впливу не мають...» Хіба пункт 2 постанови «Всеукраїнського Православного Собору» про те, що УПЦ—КП «є правонаступницею УПЦ та УАПЦ» — не стосується цивільно-правових відносин?

У пункті 5 заяви Ради у справах релігій зазначається, що «Патріарх Київський і всієї України Мстислав уже півроку є главою Української православної церкви — Київський патріархат». Знову ж таки, за Статутом про управління УАПЦ Патріарха УАПЦ обирає Помісний Собор УАПЦ, який, як уже було встановлено, не скликався. А в постанові так званого Всеукраїнського Православного Собору зазначається, що Патріарх УПЦ—КП взагалі не обирався: «Собор заявляє, що главою УПЦ—КП вважає Патріарха Мстислава». Отже, через «вважання» зборів Патріарх УАПЦ Мстислав набув «статусу глави УПЦ—КП».

На зібранні 25—26 червня «заступником Патріарха» було затверджено Філарета, «Митрополита Київського і всієї України», про що сам Патріарх Мстислав говорить таке: «Ніколи, ніде й ніхто кандидатури Філарета як мого заступника зі мною не погоджував. Згідно з канонами церкви його позбавлено сану. До того ж Філарет тоді входив як предстотель філії РПЦ в Україні до складу ієрархів Російської православної церкви. Ніде в світі жодна з помісних церков не вважає Філарета митрополитом, а тим більше моїм заступником».

Отже, напрошуються висновки: так званий Всеукраїнський Православний Собор не можна вважати «об'єднавчим», тобто таким, що об'єднав дві церкви — УПЦ і УАПЦ — в одну. Об'єднавчим він міг бути тільки у тому разі, якби були скликані відповідно до вимог Статуту про управління УПЦ — Помісний Собор УПЦ та відповідно до вимог про управління УАПЦ — Помісний Собор УАПЦ, які на спільному засіданні прийняли б рішення про самоліквідацію та злиття в одну церкву. Отже, це був не Собор, а збори частини ієрархів та віруючих УПЦ та УАПЦ, які не мали статутних повноважень приймати рішення стосовно будь-якої із церков — чи УПЦ, чи УАПЦ.

Усі так звані рішення так званого Всеукраїнського Православного Собору не мають юридичної сили як щодо правних статусів УПЦ та УАПЦ, так і щодо Статуту про управління УАПЦ. Іншими словами, ці «рішення» є тим, що в праві називається actum nullum ab initio, тобто недійсними з моменту виникнення.

У зв'язку з тим, що правомочні органи, передбачені Статутом про управління УПЦ та Статутом про управління УАПЦ, 25—26 червня 1992 року не скликались, отже, правочинні рішення щодо УПЦ та УАПЦ не приймалися, нове об'єднання УПЦ—КП не можна вважати «правонаступницею УПЦ та УАПЦ».

ЦЕРКВА І ДЕРЖАВА

«Церква в Україні відокремлена від держави», — так мовиться в ст. 50 нині діючої в Україні Конституції. Події, пов'язані з підготовкою, проведенням та наслідками так званого об'єднання собору 25—26 червня 1992 року, свідчать про зовсім протилежне: Українська держава систематично втручається в справи церкви, порушуючи тим самим частину 2 ст. 50 Конституції України. Тому є докази.

24 грудня 1992 року Патріарх Київський і всієї України його святість Мстислав звернувся до Президента України Леоніда Кравчука, Прем'єр-міністра України Леоніда Кучми та Генерального прокурора України Віктора Шишкіна із заявою, в якій, зокрема, зазначив: «Учасники зборів 25—26 червня 1992 р. всупереч Статуту УАПЦ самочинно привласнили собі право внесення змін до Статуту УАПЦ, ліквідації УАПЦ, перетворення її на «Укра-

(Закінчення на 6-й стор.)

УВІЙТИ В РИНОК БЕЗ ПРОБЛЕМ

ДОПОМОЖЕ КЛУБ УГОРСЬКИХ ПІДПРИЄМЦІВ

Торгові відносини України і Угорщини не переривалися навіть за найнесприятливіших часів. Незважаючи на те, що чимало зв'язків між нашими країнами перервано, серйозні підприємці розуміють: сусіди без торгівлі одне з одним не обійдуться. До цього часу віднайти взаємовигідних партнерів допомагало бюро торгового представника посольства Угорщини в Україні.

Останнім часом коло інтересів підприємців обох країн розширилося. Але прагнення українських і угорських фірм співробітничати досить часто не увінчуються успіхом через нестачу інформації, відсутність організації, яка узяла б на себе клопоти про зустріч саме тих партнерів, які необхідні одне одному.

Недавно така організація з'явилася у Києві. Клуб угорських підприємців відкрив у столиці України власне інформаційне бюро, яке сприятиме налагодженню ділових контактів між підприємцями обох країн. Якщо ви знайшли партнера в Угорщині або в Україні і хочете дізнатися про його спроможність, то вам слід звернутися в інформаційне бюро, що розташовалося у торговому представництві посольства Угорщини по вулиці Стрілецький, 16.

Щось новеньке

Тут вам нададуть усю необхідну інформацію про потенційного партнера. І не тільки це. Бюро бере на себе також організацію ділових поїздок в Угорщину і Україну — забезпечення транспортом, місцями в готелях, зв'язком, необхідною інформацією, різноманітними консультаціями, допоможе вести переговори. Цікаво, що всі, хто користуватиметься послугами бюро, зможе здійснювати покупки за пільговими тарифами у магазині «Дипломат».

— Ми прагнемо надати якомога більше послуг українським і угорським підприємцям, — розповідає директор клубу угорських підприємців з інформаційної служби Йожеф Штетак, — з тим щоб бізнесмени не витрачали зусиль на самостійний пошук необхідної інформації, а тим більше — на такі дрібниці, як покупка білетів, пошуки транспорту і т. ін. Адже їхній час надзвичайно дорогий.

Крім того, плануємо вже цього року зорганізувати дев'ять виставок по семи найменуваннях товарів, на яких підприємці могли б зустрітися, а, можливо, й укласти угоди. Адже ми підготуємо для цього все необхідне.

Наталія ПИСАНСЬКА,
студентка Київського університету.

«МАРК РІЧ» ПОЧИНАЄ З ПОДАРУНКІВ

Презентації

Швейцарська компанія «Марк Річ + КО АГ» відома в усьому світі не тільки розвинутою промисловою базою і власним флотом, вмінням торгувати сировиною і сільгосппродуктами, реконструйовувати закриті або збиткові заводи і шахти. Свою підприємницьку діяльність у будь-якій країні «Марк Річ» розпочинає із благодійництва. Торік вона придбала на лондонському аукціоні «Сотбі» картину Серова «Після битви на полі Куликовім» і подарувала її Державному історичному музею у Москві, видала на гроші одного із засновників компанії ілюстрований альбом, присвячений українським ювелірам, який розійшовся у Європі.

І в нашій країні фірма «Марк Річ» вирішила заявити про себе благодійницьким жестом. На Заході у приватного колекціонера вона викупила невідомий малюнок Т. Шевченка «Дерева серед скель», датований 1860 роком, а також 15 театральних ескізів засновниці всесвітньовідомої київської школи сценографії Олександри Екстер. Придбала вона і пробний етюд І. Рєпіна до відомої картини «Запорожці пишуть листа турецькому султану», на якому зображено козака, що сміється. Сам І. Рєпін називав його Тарасом Бульбою.

Представник фірми «Марк Річ» Лучіо Дженовезе в Українському Фонді Культури передав безцінні твори українських митців Національному Художньому музею і Державному музею Т. Г. Шевченка, де вони експонуватимуться.

На прес-конференції, яка відбулася в офісі фірми «Марк Річ + КО АГ», Лучіо Дженовезе і князь Микита Дмитрович Лобанов, який є західним підприємцем, сказали, що вони готові сприяти поверненню в Україну інших культурних цінностей українського народу і працюватимуть з будь-якими організаціями, які займаються цією благородною справою.

До речі, благодійництво аж ніяк не заважає компанії «Марк Річ + КО АГ» постійно збільшувати свої прибутки. Своє офіційне представництво у Києві вона відкрила у січні 1992 року, а через рік увійшла в число провідних торгових партнерів України. Тільки за минулий рік її товарооборот з нашою країною сягнув 350 мільйонів доларів. Представники компанії вважають, що, як і благодійництво, їхнє підприємство тільки починається в Україні.

Дмитро КОМАРЕНКО.

Бокс

ЄВРОПЕЙСЬКЕ ВИЗНАННЯ «КОЛУМБУСА»

У Лісабоні пройшов конгрес Європейської боксерської спілки (ЄБС). У його роботі брали участь член виконкому Всесвітньої боксерської ради, президент АТ «Колумбус» С. Пащенко і президент ліги професіонального боксу України «Колумбус» М. Зав'ялов. Ось що розповів після повернення Михайло ЗАВ'ЯЛОВ:

— Для посланців України, звичайно, ключовим моментом роботи конгресу ЄБС було європейське визнання ліги «Колумбус». Хоча ще наприкінці минулого року лігу було прийнято до Всесвітньої боксерської ради, членом Європейської боксерської спілки вона не була. У Лісабоні й відбулося офіційне обрання.

Це значить, що наша ліга отримала ексклюзивне право представляти в Україні Європейську боксерську спілку — проводити від її імені на аренах нашої країни турніри і матчі, клопотатися про включення українських професіональних боксерів до європейського рейтингу, видавати їм ліцензії на виступи за рубежем.

На конгресі було затверджено поточний рейтинг ЄБС. Вперше до континентального ранжиру потрапили боксери «Колумбуса». В своїх вагових категоріях вони посідають такі місця: А. Синєпупов — 5, В. Волканов — 7, С. Клоков — 7, Є. Судаков — 10, С. Деваков — 12, В. Фесечко — 12. До складу рефері ЄБС включено відомих українських арбітрів Ю. Пащевського та В. Савченка.

Чотирьом боксерам «Колумбуса» вже через кілька днів доведеться доводити, що місця в першій десятці європейського рейтингу вони займають заслужено. 8 травня в Ялті відбудеться великий турнір, в якому наші майстри зустрінуться з чемпіонами ряду країн серед профі. Так, Андрій Синєпупов (легка вага) проведе бій з чемпіоном Колумбії Естебе Коновезом, супернапівсередньоваговик Вадим Волканов зустрінеться з чемпіоном Гвінеї Ланзанною Діалло, Сергієві Клокову (напівважка вага) протистоятиме чемпіон Бельгії Руді ван Лієрде, а наш суперважковаговик Євген Судаков вийде на ринг проти чемпіона Заїру П'єра Чикуна.

Головним спонсором ялтинського турніру виступить спілка професіональних боксерів «Фіолент».

Олександр БАШКАТОВ.

Репліка

РУЙНУВАТИ — НЕ БУДУВАТИ

«Дозвольте, дозвольте, — наполягали у держпідприємстві «Київреконструкція», — хіба розрив угоди про оренду виробничих площ з якимсь кооперативом «Дачник» вже стало справою державною, яка заслуговує такої пильної уваги радіо, телебачення, газет?!» Я ж подумки адресував це запитання до бабусь Дніпровського району, де, так само як і в інших місцях, «Дачник» спорудив казкове містечко, в якому діти бавляться його ж таки іграшками. Відтоді подалися з двору п'яниці, а малюки, на думку старих, повсякчас на виду. Мабуть-таки і літні люди, і їхні онуки будуть одностайні: гріх кривдити будівельників.

Та й не тільки вони. У багатьох комфортабельних офісах столиці добрим словом відгукуються про «Дачника» бізнесмени та підприємці. А в ресторані «Мир», коли відвідувачі дякують за приємний вечір, вони й гадки не мають, що цей зал реставрував та оздоблював той самий кооператив. Усе, що відбувається нині довкола кооперативу «Дачник», то справа — державна. Бо орендує він частину виробничих площ у РБУ Залізничного району, яке за вказівкою комунального підприємства «Київреконструкція» заходилось розірвати в односторонньому порядку угоду про оренду, не маючи на те законних підстав. Та генерального директора «Київреконструкції» Олександра Омельченка не обходять вимоги Закону. Наказав: вимикай світло, потім — розберемося. Поки не подавали електроенергію (з 5 по 20 квітня), кооператив зазнав збитків близько 100 мільйонів карбованців. Розібратися час в Держарбітражі. Але й це не бентежило, бо розпорядилися знести споруди орендарів. Ось тоді директор кооперативу Ігор Фадєєв ударив у всі дзвони: та чи є у нас, врешті-решт, Закон?! Адже термін угоди про оренду минає тільки наприкінці цього року! Його риторичне запитання луною докотилося до юристів «Київреконструкції». І тут з'ясувалося, що у справі фігурує ще один примірник угоди, згідно з яким термін оренди вже сплив. Через те, мовляв, запевняє орендодавець, Ігор Фадєєв даремно побивається. Розсудити, яка угода правочинна, звісно, має Держарбітраж, проте конфлікт вже довів: руйнувати легше...

Сергій ВЛАД.

Ювілей

45-й РАЗ, АЛЕ ВПЕРШЕ

14 травня 1948 року було створено державу Ізраїль. Сорок п'ять разів євреї всього світу святкували День незалежності своєї прабатьківської землі. А цього року вперше таку можливість отримала єврейська громадськість України.

На дні святкування до нашої країни прибула поважна делегація Ізраїлю, що представляє Кнесет, Армію оборони, ізраїльську інтелігенцію. Делегація була присутня 2 травня на святі, що почалося зранку в парку біля Маріїнського палацу, продовжилося на майдані біля Центру мистецтв і закінчилося урочистим зібранням у Міжнародному центрі культури і мистецтва (колишній Жовтневий палац).

З української сторони єврейську громадськість привітав народний депутат України, віднедавна голова Товариства дружби Україна — Ізраїль Дмитро Павличко.

Наталя ФІЛІПЧУК.

«РАНЕТ» З ГІРКИМ ПРИСМАКОМ

Реалії

«Ранет». Ще донедавна у багатьох полтавців це слово асоціювалося з сортом яблук. Не менш відомий сьогодні у селах та містах області набір корпусних меблів однойменної назви виробництва місцевого меблевого комбінату. І купити його не так просто, незважаючи на ціну — 300 тисяч карбованців.

— Наші меблі сьогодні — найдешевші, — розповідає директор комбінату Володимир Сіора, — але, самі бачите, не найгірші. Технологію їх виготовлення розроблено в Київському НДІ Укрдіпромеблі на рівні європейського дизайну. Чому не женемося за ціною? А все одно податки з'їдять прибуток. Парадокс. Підприємство усі останні роки працює стабільно, не знижуючи обсягів виробництва, і тому опинилося у гіршому становищі, ніж ті, хто рік-два тому не мав ні темпів приросту, ні якості. Їх сьогодні «витягують» хоча б на рівень середини вісімдесятих років — і тому практично нема обмежень у зарплаті. А я, якщо добавлю людям хоча б по дві-три тисячі, влізу в борги і розвалю виробництво. Як за таких умов зберегти колектив?

Справді, ситуація нині у державному секторі виробництва сутужна. Треба проводити активну реанімацію. Але не робити все під одну гребінку. Чому мають страждати кращі? Той же комбінат працює без зривів і навіть освоює нову продукцію. Покупцям він несе радість, а трудовому колективу якщо не збитки, то прибуток з гірким присмаком.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

Отакої!

САМОСУДУ НЕ СТАЛОСЯ. А СУД ТАКОГО ЩЕ НЕ ПРАКТИКУВАВ

Напередодні Першотравня сход жителів селища Меджибіж і села Требухівки Летичівського району (Хмельниччина) порушив клопотання перед нарсудом — виселити з Требухівки циганську громаду за систематичне порушення суспільного спокою. Не так давно група циган зґвалтувала тут дівчину, а останній інцидент був такий: циган І. Горбатенко вбив В. Волошина, мешканця села Ставниця, котрий щойно повернувся з армії й збирався одружитися з меджибізькою дівчиною. Молодь двох сіл пішла на штурм циганських помешкань. Коли вже вилітали вікна, підоспіли групи УВС, СБУ, «Беркут». Циганські сім'ї негайно вивезли, не довівши справу до самосуду. Але обидва села вважають: разом їм не жити.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Документи

...А РЕШТА, ЯК ТО КАЖУТЬ, СПРАВА ТЕХНІКИ

Меморандум про взаєморозуміння між урядом України та керівництвом представництва Організації Об'єднаних Націй у нашій державі підписано 3 травня у Києві.

З української сторони документ підписав голова Національного центру реалізації міжнародної технічної допомоги Україні Л. Кістерський, а від Об'єднаних Націй — керівник постійного представництва ООН у Києві С. Браун. Меморандум покликаний підтримати процес економічних реформ у країні шляхом подання технічної допомоги з боку ООН та її спеціалізованих агенцій.

— Щойно підписаний документ є логічним продовженням домовленостей про співробітництво України й Організації Об'єднаних Націй, досягнутих майже рік тому під час зустрічі міністра закордонних справ республіки А. Зленка й генерального секретаря ООН Б. Галі, — сказав Л. Кістерський. — Щоб наповнити їх практикою, необхідно було мати широкі юридичні підстави. З підписанням меморандуму ми їх маємо.

Оонівська допомога розпочнеться з реалізації комплексного проекту «Технічна допомога ООН на підтримку процесу реформ в Україні». Головним його завданням є подання безвідплатної технічної допомоги у формі консультативних послуг та навчання кадрів з широкого кола питань переходу до ринкової економіки, а також залучення додаткових ресурсів міжнародних донорів на фінансування галузевих проектів.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

ТРЕБА МЕНІ ТУДИ, ТА Й ГОДІ...

Не так давно до рук потрапила газета «Луганская правда» від 23 лютого цього року зі статтею «Подорож з Антрацита до Москви. Або не ходіть хлопці до постпредства України». Ображений до глибини душі, такий собі К. Лемза розповідав у ній, як «дві особи середнього віку, зневажливо розсівшись на стільцях», негостинно зустріли його в «постпредстві України в Москві», не допустили до «глави» представництва і навіть не побажали обміняти його кревні купони на російські карбованці, хоча він і показав свій «паспорт з тризубом».

А як насправді?

Залишимо на совісті «Луганской правды» словосполучення типу: «как заведенные марионетки» чи «хозяева пивного ларька» стосовно працівників дипломатичної місії нашої держави. Бог з ними, із редакторами «Луганской правды», її виступи про «незалежність» (саме так пишуть у газеті) давно відомі. Бог з ним, і з Лемзою — не хочеться переповідати, як з'явився він у посольстві, а не в постпредстві, якого на той час давно не існувало, не дуже тверезий і почав «качати права». Мовляв, зобов'язані обміняти купони на рублі — і край. А то до самого Кравчука дійду...

Мова про інше — про суть проблем, з якими сьогодні стикаються і українські громадяни, і наші диппрацівники. Є в «Луганской правде» одна ключова фраза. Дозволю собі процитувати її дослівно: «Каждому понятно: для того, чтобы ехать в другое государство, надо иметь деньги этого государства. В США — доллары, в Германии — марки, во Франции — франки. Но мне туда не надо. Мне надо в Россию, в Москву».

Браво, Лемза, браво, «Луганская правда»! Хіба можна краще сказати! Таке відчуття, що писалося це у старі застійні часи, коли взагалі можна було жити на світі «человечьим общежитьем, без Россий и Латвий». Ні. Треба звикати до реальності: Російська Федерація — суверенна незалежна держава, що не входить до складу України. А Москва — столиця Росії, а не України. І гроші там інші, і порядки. Поважати устав чужого дому — це означає і до себе ставитися гідно. Час, коли була спільна комунальна кухня і в разі потреби можна було прихопити шматок зі столу сусіда, закінчився. Лемзі ще поталанило, до речі. З'явився він у білокам'яній на місяць пізніше, могли б забрати його десь на вулиці. Адже мер Ю. Лужков видав розпорядження про те, що усі громадяни з держав близького зарубіжжя мають зареєструватися в органах УВС Москви і отримати дозвіл на тимчасове проживання строком до 45 днів і платити за кожен з тих днів цілком кругленьку суму в рублях. Приклад, гідний наслідування: ініціатива Лужкова підтримана адміністрацією Кубані, готують подібні рішення і в інших регіонах Росії. Тож кожен громадянин України, який приїхав на день до родичів і не зареєструвався в міліції, має реальну можливість підмітати вулиці з підстриженою наголо головою.

Так, відповідними каналами ми звертаємо увагу російської сторони, що подібні рішення є дискримінаційними і порушують права людини, а також різноманітні міжнародні закони. Але, хоча і «треба мені не туди, а в Москву» — вона живе так, як вважає за потрібне і лише за російськими законами.

І не «самостійники» це вигадали, і не українське посольство. Як, до речі, і нові російські банкноти, що наповнюють ринок РФ зовсім не випадково. Мені не хотілося вести урок економічного лікнепу, але, напевне, усі дорослі жителі нашої республіки пам'ятають, які труднощі були з готівкою перед введенням купона. І, можливо, цей природний «голодний грошовий пайок» з боку російського Центробанку багато в чому зумовив безглузде часткове введення купону, щоб залатати дірки у мішках з наявними банкнотами.

Дуже шкода наших громадян, яким не вистачає у тій же Москві рублів на заплановані покупки. І доводиться їм, бідолахам, бігти на Київський вокзал і продавати свої купони за безцінь тамтешнім баригам, які перепродують українські карбованці росіянам, які їдуть до нас. Тільки не українське посольство і навіть не Національний банк України створили подібну ситуацію. У Російській Федерації діють закони РФ і інші розпорядження, вказівки, укази і т. д. У відповідності до них, наприклад, дозволена діяльність міняльних контор на кожному розі центральних московських вулиць. Але там лише ВКВ можна віддати за рублі і навпаки. Купон, як і литовський рубліс, валюти Естонії і Білорусії, не сприймаються серйозно.

І не українські структури придумали систему взаєморозрахунків між нашими державами, яка не лише ускладнила традиційні і нові економічні зв'язки, але вже встигла розорити не одне підприємство. Отже цілком актуально звучить пісенька Володимира Висоцького, що потрібно, мовляв, туди, куди три дні не приймають. Щоправда, вже не днями, а місяцями йде вимір. Отже, врахуйте це, люб'язні співвітчизники, відправляючись до російської столиці, щоб не потрапляти у дурні ситуації. А стосовно того, що не ходіть до нас — не вірте лемзам. У посольстві України завжди відкрито двері для громадян нашої держави, і проблеми ваші вислухають уважно і допоможуть, якщо є така можливість. Однак, вважаю, ці слова вже зайві. Ті десятки тисяч, які побували у нас, знають про це не з чуток.

Вадим ДОЛГАНОВ,
радник посольства України в Російській Федерації.

Москва.

Експрес-інформація

НЕ СПОКУШУВАТИСЯ ПЕРШИМИ УСПІХАМИ

До наступного етапу миротворчих операцій у Боснії і Герцеговині готується приступити Організація Об'єднаних Націй. Голова Ради Безпеки ООН, представник Росії Воронцов заявив, що члени РБ негайно перейдуть до розгляду конкретних заходів, яких необхідно вжити після підписання мирного плану Венса-Оуена лідером боснійських сербів Р. Караджичем

ВИПЛИВЕМО НА СОМОВІ ІЗ ВИРУ ІНФЛЯЦІЇ

Рішення вийти із рубльової зони і запровадити власну національну валюту — сом — схвалив парламент Киргизької Республіки. Більшість депутатів підтримали такий курс. Минулого тижня Президент Киргизстану А. Акаєв заявив, що запровадження власної валюти допоможе республіці уникнути економічного краху, викликаного гіперінфляцією у рубльовій зоні. Дату запровадження сома не оголошено. Для реалізації валютної реформи буде заснований спеціальний комітет.

НАЇЛИСЯ, ПЕРЕХОДЬТЕ ДО ПОЛІТИКИ

Відучора командування багатонаціональними миротворчими силами у Сомалі перейшло від Сполучених Штатів до ООН. Відтоді, як до цієї африканської країни прибули перші контингенти американських військ, проблему голоду вдалося частково розв'язати. На думку деяких експертів, після багаторічної війни між різними місцевими кланами у Сомалі треба перебудувати політичну структуру і сформувати нові органи влади. Миротворчим контингентом віднині командуватиме представник Туреччини генерал Бір.

ТЕРОРИСТИЧНІ БОМБАРДУВАННЯ

Масованому обстрілу із ракетних реактивних установок «Град» знову піддано житлові квартали Сухумі. За словами голови ради оборони Абхазії Т. Надарешвілі, ракети були випущені зі сторони сейсмічної лабораторії Міністерства оборони Росії у Нижніх Ешерах. Обстріл припинився лише після того, як збройні сили Грузії відкрили вогонь у відповідь. За даними ради оборони, під час обстрілу на місто впало майже 40 снарядів, загинуло п'ятеро і поранено більш як 10 мирних жителів.

У ВІДСТАВКУ ПІШОВ НЕ ПАРЛАМЕНТ, А СПІКЕР

Незважаючи на указ Президента Чечні Д. Дудаєва про розпуск парламенту республіки, цей найвищий законодавчий орган на черговому засіданні розглянув заяву спікера Х. Ахмадова. У ній він звернувся до парламентаріїв з проханням надати йому відставку. Після дебатів депутати звільнили Х. Ахмадова з посади глави парламенту. Новим спікером обрано Ю. Сосланбекова.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

А як у них?

І ШКОЛАМ ЗРУЧНІШЕ, І УЧНЯМ ПРОСТІШЕ

Реформа середньої освіти здійснюється у школах Литви. Розроблено нові навчальні плани, що мають лібералізувати початкову й середню освіту. Тепер кожна школа може обрати власну форму навчального процесу з урахуванням матеріальної бази, контингенту вчителів, особливостей регіону.

У планах вказано обов'язкові дисципліни. Крім цього, є список предметів, що їх можуть обрати учні. Це й визначить профіль школи — гуманітарний, естетичного виховання, природничих або точних наук.

Тих, хто закінчує школи нинішнього навчального року, чекає і новий порядок складання іспитів на атестат зрілості. Нині абітурієнти складатимуть іспити лише після закінчення школи. А ті, хто не бажає одержати атестат зрілості, що відкриває шлях до вузу, можуть і зовсім не складати випускних іспитів.

Оцінки в атестаті стануть водночас і частиною прохідного балу на вступних іспитах. У цьому зв'язку іспити на атестат зрілості прийматиме комісія, до якої входитимуть учителі шкіл та викладачі вузів. Крім того, вищим навчальним закладам, що готують спеціалістів, які мають підвищений попит, надано право провести всього один іспит або ж співбесіду з абітурієнтом.

Надія ДОРОНІНА.
Вільнюс.

СЛІДАМИ ВБИВСТВА КРІСА ХАНІ

На зв'язку Варшава

Про жодну людину польські газети не пишуть більше, ніж про Я. Валуша, якого поліція ПАР звинувачує у вбивстві лідера Африканського національного конгресу Кріса Хані. Адже Я. Валуш — поляк і розголос цієї події набрав небажаного для Польщі тлумачення.

Убивця зізнався у злочині. До того ж, у слідства — серйозні аргументи: у Валуша знайдено зброю вбивства, на руках — сліди пороху, його схоплено поблизу місця трагедії. Більше того, у квартирі Я. Валуша знайдено список майбутніх жертв, першим у якому стоїть прізвище Хані.

Як стало відомо, поліція ПАР наглядала за Валушем ще з минулого року. Причина — його активне членство у расистських організаціях, які поставили собі за мету зірвати миротворчий процес у ПАР. Тим, що Валуш — знавіснілий антикомуніст, у Польщі нікого не здивуєш. Більшість поляків різко негативно ставляться до комуністичних ідей. Місцеву громадськість обурив і насторожив той факт, що дехто з керівників архірасистського Світового руху апартеїду приїжджав до Польщі з метою створити тут осередок цієї організації (до речі, серед цих осіб були і люди, близько знайомі з Валушем).

Крім негативного політичного резонансу, Польщу турбує ще й доля польської емігрантської колонії у ПАР (вона налічує 15—20 тисяч чоловік), яка утворилася там десь років десять тому і пустила коріння у південноафриканську землю. Антипольський настрій чорношкірого населення ПАР на сьогодні факт. Над натовпом, який зібрався на похорон Хані, здіймалися гасла: «Поляки, забирайтеся додому!» Якщо виявиться, що лідера антирасистського руху дійсно вбив поляк, то такі настрої поширяться.

Володимир САВЦОВ,

КОЛИ ЗАКОННИКАМИ СТАЮТЬ ФАРИСЕЇ

(Закінчення. Початок на 3-й стор.)

їнську православну церкву — Київський патріархат», наділивши останню правом правонаступництва УАПЦ. У зв'язку з тим, що Рада у справах релігій при Кабінеті міністрів визнала рішення зборів 25—26 червня 1992 р. як рішення статутного органу, яким збори не є, і тим самим штучно створила псевдоюридичну основу для державної ліквідації УАПЦ».

Патріарх Української автокефальної православної церкви Мстислав звернувся з вимогою: «відповідно до міжнародних норм та чинного законодавства України скасувати рішення про ліквідацію УАПЦ та перереєстрацію її Статуту в Раді у справах релігій, а також повернути всі права законно обраному Помісним Собором УАПЦ Патріархові. Всіх посадових осіб, винних у порушенні ст. 50 Конституції України, притягнути до відповідальності, а завдані УАПЦ моральні та матеріальні збитки мають бути відшкодовані винуватцями».

16 березня 1993 року прес-центр Української православної церкви та чернечої громади Києво-Печерської Свято-Успенської лаври оприлюднив заяву, в якій, зокрема, зазначалося:

«Прес-центр звертається до президента Держтелерадіокомпанії України пана М.Охмакевича з проханням надати ефірний час для прямого звернення Митрополита Київського і всієї України Володимира до своєї пастви, яка очікує цього вже близько року. Наша паства позбавлена можливості почути слово правди про стан своєї Церкви в Україні саме із вуст Предстоятеля УПЦ. Дискримінація за релігійною ознакою не повинна мати місця у правовій Українській державі. Духовенство та миряни Української православної церкви звертаються до Президента країни, Прем'єр-міністра, депутатів Верховної Ради, громадських та релігійних організацій та демократичних правозахисних інститутів України, як гарантів конституційних свобод людини, з проханням захистити законні права вірних УПЦ, їх честь і достоїнство як громадян України».

Як же відреагував Президент України на подію 25—26 червня 1992 року. Його реакцію зафіксували засоби масової інформації: «Президент України заявив, що Україна повинна мати «православну церкву як незалежна держава» (Известия, 1992,30 июня). З цієї заяви Президента України постає питання: а як же бути зі ст. 50 Конституції України, де наголошується, що «церква в Україні відокремлена від держави»?

Якщо виконувати Конституцію, то як же можна відстоювати тезу про те, що незалежній державі потрібна незалежна церква. Хіба церква належить державі? Чи не грубо помилився Президент України? І чи не дорогою стала така помилка Президента для мільйонів віруючих в Україні?

На прес-конференції 10 листопада 1992 року Президент Л.Кравчук заявив: «Коли я підтримав об'єднання церков, я зробив це на основі не власного бажання, а на основі рішення», «собор відбувся, і це — рішення».

Такі заяви Президент Л.Кравчук зробив не на підставі юридичних документів (Статутів про управління УПЦ та УАПЦ), а на підставі саме «власного бажання», тому що Статути про управління УПЦ та УАПЦ не дозволяють визнати наслідки зборів 25—26 червня 1992 року «рішеннями» про «об'єднання». Наскільки дорого обходиться «власне бажання» Президента України для мільйонів віруючих, стало очевидним із подій, що розвиваються й понині.

Президія Верховної Ради України 15 червня 1992 року ухвалила заяву з приводу проведення Собору Української Православної Церкви (УПЦ) в Харкові. У заяві, зокрема, зазначено, що «держава не втручається у справи церкви, але й не дозволяє діяти всупереч Статуту того чи іншого релігійного об'єднання, зареєстрованого відповідно до чинного законодавства України». Далі у заяві сказано: «Рада у справах релігій при Кабінеті міністрів України, вивчивши правомірність Харківського Собору УПЦ, визначила, що він проведений з порушенням Статуту Української православної церкви, а тому його рішення не можуть бути визнаними».

У цьому зв'язку постає кілька запитань: якщо в державі діє спеціальний орган у справах релігії при Кабінеті міністрів, то на якій підставі Президія Верховної Ради України, не наділена такими функціями жодним положенням Конституції України чи законів України, розглядає питання «правочинності чи неправочинності» Собору УПЦ?

Якщо за ст. 7 Закону про свободу совісті релігійні організації «діють відповідно до своєї ієрархічної та інституційної структури, обирають, призначають і замінюють персонал згідно із своїми статутами», то на якій підставі Президія Верховної Ради України може перевіряти і вирішувати питання правочинності Собору УПЦ та його рішень? Якщо Президія Верховної Ради України «встановила» неправомірність Собору УПЦ в Харкові, то за яким статутом і якої церкви Президія Верховної Ради України встановила правочинність Собору 25—26 червня 1992 року в Києві? Чому Президія Верховної Ради України, «встановивши» «неправомірність» Собору УПЦ в Харкові, не вказала на те, які конкретні положення Статуту УПЦ було порушено?

Відповіді на ці запитання залишаються відкритими, але висновки випливають такі: Президія Верховної Ради України під головуванням Івана Плюща прийняттям заяви від 15 червня 1992 року перевищила свої повноваження, передбачені Конституцією і законами України, тим самим порушила ст. 50 Конституції України і Закон про свободу совісті та тим самим як орган законодавчої державної влади від імені держави втрутилася у справи церкви.

Кабінет міністрів України як орган державної виконавчої влади в особі Ради у справах релігій вчинив ряд дій, що суперечать Конституції України та Закону про свободу совісті. Рада у справах релігій при Кабінеті міністрів України 20 липня 1992 року зареєструвала «зміни та доповнення до Статуту про управління Української автокефальної православної церкви», вчинивши неправомірну дію з огляду на такі обставини: «Зміни та доповнення», які було зареєстровано, не приймалися уповноваженим на те Статутом УАПЦ органом — Помісним Собором УАПЦ (розділ XIX). Пункт 1 «Змін і доповнень до Статуту УАПЦ» передбачав заміну слів «Автокефальної православної церкви» на «Православної церкви — Київський патріархат». Зареєструвавши таку «зміну» в Статуті УАПЦ, Рада у справах релігій по суті прийняла рішення про реорганізацію чи ліквідацію самої УАПЦ. Проте ст.16 Закону про свободу совісті передбачає, що «реорганізація або ліквідація релігійної організації здійснюється відповідно до її власних настанов». «Власні настанови» УАПЦ (розділ XIX, розділ II Статуту УАПЦ) вимагали для розгляду цих питань скликання Помісного Собору УАПЦ, що не було зроблено. Отже, в Ради у справах релігій не було ніяких юридичних підстав реєструвати не тільки пункт 1, а й інші пункти «Змін і доповнень» (зокрема: пункт 3 — заміна поняття «Помісний Собор» на «Всеукраїнський Православний Собор»; пункт 4 — зміни у складі Синоду Єпископів; пункт 5 — введення посади «заступника Патріарха»; пункт 6 — порядок утворення «Вищої Церковної Ради»), оскільки їхнє правомірне прийняття могло статися тільки в разі скликання Помісного Собору УАПЦ.

Якщо взяти до уваги, що поняття «Всеукраїнський Православний Собор» стало легальним з моменту реєстрації «Змін і доповнень до Статуту УАПЦ», тобто тільки з 20 липня 1992 року, то як могло статися, що «зміни і доповнення до Статуту УАПЦ» приймалися неіснуючим і нелегалізованим «Всеукраїнським Православним Собором» ще 25—26 червня 1992 року? Неіснуючий і нелегалізований орган не міг приймати легальних рішень.

Із сказаного випливають такі висновки: Рада у справах релігій при Кабінеті міністрів України як орган держави через недотримання вимог Закону про свободу совісті та релігійні організації здійснила втручання в діяльність релігійних організацій, чим порушила ст.50 Конституції України та ст.5 Закону про свободу совісті. Доказом цього є, з одного боку, реєстрація Радою у справах релігій «Змін і доповнень до Статуту УАПЦ» всупереч ст.7, 9, 12, 14, 16 Закону про свободу совісті, а з другого — фактична ліквідація УАПЦ державою внаслідок реєстрації цих «змін і доповнень», що суперечить ст.16 Закону про свободу совісті.

Діяльність Ради у справах релігій при Кабінеті міністрів України та самого Кабінету міністрів після подій 25—26 червня 1992 року свідчить про порушення ними Закону про свободу совісті, зокрема — ст.2 (право на свободу совісті), ст.4 (рівноправність громадян незалежно від їх ставлення до релігії), ст.5 (відокремлення церкви від держави), ст.7 (релігійні організації), ст.9 (релігійні управління та центри), ст.12 (статути/положення релігійних організацій), ст.14 (реєстрація статутів/положень релігійних організацій), ст.16 (припинення діяльності релігійної організації), ст.17—20 (Розділ III. Майновий стан релігійних організацій), ст.30 (державний орган Української РСР у справах релігій).

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

На підставі аналізу релігійних організацій України, Конституції України, Закону про свободу совісті та релігійні організації, пактів про права людини, ухвалених ООН, та, виходячи з конкретних фактів дій Української держави в особі Президента України Леоніда Кравчука, Верховної Ради (Голова Іван Плющ), Кабінету міністрів України (Прем'єр-міністр Леонід Кучма), Ради у справах релігій при Кабінеті міністрів України (голова Арсен Зінченко), Генеральної прокуратури України (Генеральний прокурор Віктор Шишкін), — доходимо висновку про те, що Україна як держава впродовж тривалого часу систематично й постійно порушує взяті нею на себе зобов'язання по ст.18 Загальної декларації прав людини (Резолюція ГА 217 А (III) від 10 грудня 1948 року), ст.18 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права (Резолюція ГА 2200 А (XXI) від 16 грудня 1966 року) та розділу VII Прикінцевого Акта Наради з питань безпеки і співпраці у Європі (Гельсінки, 1975).

У зв'язку з тим, що 25 грудня 1990 року Україна приєдналася до Факультативного протоколу до Пакту про громадянські і політичні права, та беручи до уваги, що заява Патріарха УАПЦ Мстислава до Президента України Л.Кравчука, Прем'єр-міністра України Л.Кучми та Генерального прокурора України В.Шишкіна залишилася без відповіді, що свідчить про невиправдане зволікання щодо відновлення правопорядку у справі додержання Україною прав людини щодо свободи совісті, віруючим релігійних організацій України нічого іншого не залишається, як звернутися із заявою безпосередньо до Комітету з прав людини ООН.

ПЕРСПЕКТИВИ

Факт порушення Україною прав людини у питанні свободи совісті встановлений делегацією Всесвітньої Ради церков і Конфедерації Європейських церков, що перебувала в Україні наприкінці лютого 1993 року.

Однак акти брутального порушення прав віруючих тривають. Про це, зокрема, свідчить повідомлення прес-служби УПЦ з приводу події 8 березня 1993 року в Тернополі, з якого випливає, що: «Митрополит УПЦ-КП Антоній Масендич у рамках його архіпастирських відвідин Тернополя разом з депутатом Верховної Ради України Червонієм та за підтримки численних бойовиків Української національної самооборони (УНСО) вчинив ганебний пад на приміщення Тернопільського єпархіальн... управління УПЦ і захопив його. Молодики УНСО під вправним керівництвом депутата Червонія... по-звірячому побили церковників і силоміць викинули їх на сніг, на вулицю. Людям навіть не дали можливості одягнутися. Архієрея, єпископа Тернопільського і Кременецького Сергія також побито до крові...

При цьому антиконституційному акті були присутні представники органів правопорядку, однак їхня присутність обмежилася тільки мовчазним споглядання побоїща».

Враховуючи загострення міжконфесійної ворожнечі в Україні, що посилюється в першу чергу внаслідок діяльності УПЦ-КП та сприянні цьому з боку держави, Україна повинна різко змінити ... державну політику щодо релігійних організацій та виправити ситуацію, що склалася у зв'язку з численними фактами порушень прав людини.

Відомо, що Україна прагне стати членом Ради Європи. Але в засадничих документах Ради Європи підкреслюється: «Будь-яка європейська держава може стати членом Ради Європи за умови, що вона визнає принцип верховенства закону. Вона повинна також гарантувати надання основоположних п... і свобод усім особам, що перебувають під її юр... дикцією».

Отож задумаймось: Чи варто безвідповідальними діями окремих посадових осіб у різних органах державної влади унеможливлювати входження України до Ради Європи?

Першочерговими організаційно-юридичними заходами, що сприяли б розв'язанню проблем, вбачаються такі: негайне реагування Генеральним прокурором України на факти порушення ст.50 Конституції та Закону України про свободу совісті з боку посадових осіб та органів державної влади і управління. Реорганізація Ради у справах релігій при Кабінеті міністрів України як органу, «покликаного забезпечити проведення державної полі... щодо релігій і церкви». Як один із кроків т... реформування пропонується вилучити з переліку повноважень Ради, передбачених ст.30 Закону про свободу совісті, права «здійснювати реєстрацію статутів (положень) релігійних організацій,.. також змін і доповнень до них».

Пропонується перенести цю функцію до повноважень Міністерства юстиції України, яке здійснює реєстрацію статутів усіх інших громадських об'єднань (політичних партій і громадських організацій). Релігійна організація за своєю суттю є не чим іншим, як громадським об'єднанням. Усунути з посади голови Ради у справах релігій при Кабінеті міністрів України пана Арсена Зінченка, інших посадових осіб цього органу, на яких особисто лежить відповідальність за те, що «державна політика щодо релігій і церкви» в Україні здійснювалась у такий спосіб, що призвело до масових порушень прав людини. Усі посадові особи, що порушили Конституцію і закони України, мають нести передбачену законом відповідальність.

Крім організаційно-юридичних заходів, сприятиме виправленню ситуації зміна політичної орієнтації керівництва України і передусім Президента Леоніда Кравчука як глави держави, який і має визначати зміст державної політики щодо релігій і церкви. У підвалини політичної орієнтації керівництва України стосовно релігій і церкви необхідно покласти думку Патріарха Мстислава: «Трагедія сьогоднішнього українського православ'я в такому явищі, як філаретивщина. Адже доки вона існуватиме криза в українському православ'ї не мине».

Глибоке усвідомлення цих слів Патріарха Мстислава дозволить Президентові України в питаннях релігій і церкви зійти із шляху політичної доцільності та особистої вигоди і перейти на шлях додержання законності, що є головною передумовою міжконфесійного миру і єдності православ'я в Україні.

Сергій ГОЛОВАТИЙ,
народний депутат України,
голова Асоціації українських правників.

МОНОПОЛІЗМ І РИНОК — НЕСУМІСНІ

Точка зору

Економічний спад у нашій країні триватиме до тих пір, поки комерційні банки не будуть долучатися до інвестиційної діяльності.

Державна інвестиційна політика повинна здійснюватись згідно з Законом України «Про інвестиційну діяльність», яким передбачається участь недержавних структур, у тому числі й комерційних банків.

Сьогодні в Україні склалась трирівнева банківська структура. Це Національний банк України, група колишніх спеціалізованих банків, які водночас стали державно-комерційними і група комерційних банків, утворених шляхом вільного добору засновників, що поступово, за рахунок підприємницької діяльності, нарощували фінансові м'язи.

Проблема полягає в тому, що до державної інвестиційної діяльності допущені лише колишні спеціалізовані банки. Вони зберегли монопольне право на одержання від Національного банку пільгових довгострокових кредитів. Чи сприяє таке становище подоланню гіперінфляції і фінансово-кредитній стабілізації?

Практика свідчить, що не сприяє, а навпаки, ще більш загострює ситуацію. Державно-комерційні банки знецінюють значні кредитні ресурси, використовуючи їх нецілеспрямовано. А недержавні комерційні банки, не маючи довгострокових пільгових ресурсів і володіючи значними обліковими процентними ставками Національного банку, змушені захищати інтереси своїх засновників і акціонерів від інфляції через збільшення процентних ставок. Це призводить до чергових інфляційних збитків.

Який же вихід із «зачарованого кола»? Тільки один, ринковий. Маємо на увазі створення ринку інвестицій, кредитів. Тобто конкурсний розподіл пільгових довгострокових кредитів між усіма державними і недержавними комерційними банками.

А що ж пропонує наш уряд? Створити ще один державний інвестиційний банк, ще більше монополізувати інвестиційну діяльність. Проблема не в тому, що немає спеціалізованого банку, а в тому, щоб створити однакові інвестиційні умови для всіх комерційних банків. Уже зараз крупні комерційні банки мають свої управління інвестицій і інвестиційні філії, володіють пакетами інвестиційних виробничих пропозицій, які здатні реалізувати за відповідних умов.

Хто ж може взяти на себе забезпечення ринкових відносин для інвестиційної діяльності всіх комерційних банків? На наш погляд, замість інвестиційного банку необхідно заснувати організаційну структуру у вигляді трастової компанії зі змішаним капіталом. Це може бути резервний фонд Національного банку, безготівкова кредитна емісія, кредити іноземних інвесторів, установчі внески комерційних банків, страхових компаній та інших засновників, бажаючих взяти участь у державних інвестиціях.

Єдиним принципом діяльності цієї трастової компанії повинно бути повернення інвестицій, в тому числі і держвкладень. Причому сама компанія не може безпосередньо займатися інвестуванням виробничих програм. Його будуть здійснювати комерційні банки-засновники.

Трастова компанія повинна діяти згідно з урядовими програмами розвитку народного господарства за визначеними пріоритетами, надавати комерційним банкам пільгові кредити на контрактних умовах повернення.

Ця ринкова структура візьме на себе агентські функції по залученню і розподілу іноземних кредитів під урядові гарантії між комерційними банками на конкурсній основі. Таким чином вирішиться проблема гарантування іноземних інвестицій, які залучаються через комерційні банки.

Трастова компанія може взяти на себе також функції акумулятора інвестиційних пропозицій недержавних структур, їх попередньої експертизи і подання в уряд на стадії формування індикативного плану. Таким чином вирішиться проблема альтернативності джерел інвестування виробничих програм із залученням комерційних банків з функціями фінансуючих організацій.

Через трастову компанію може бути впроваджена так звана комерційна приватизація інвестиційних об'єктів, або приватизація через акціонування збудованих за участю комерційних банків споруд.

Таким чином можуть бути реалізовані права всіх комерційних банків на участь у державній інвестиційній політиці, які надані їм законодавством України. Але справа не тільки в законності вимог комерційних банків. Здоровий глузд і державні інтереси вимагають від уряду використати вже існуючий ринковий механізм комерційних банків для зменшення дефіциту держбюджету і фінансово-кредитної стабілізації.

Прийняття цієї пропозиції зніме претензії уряду до комерційних банків за їх пасивну участь в державній інвестиційній діяльності. В цьому разі комерційні банки автоматично перетворюються на інвестиційно-комерційні й стають фінансовими посередниками і партнерами уряду у вирішенні нагальних проблем розвитку продуктивних сил незалежної держави України. Так діє фінансово - кредитна система у всьому цивілізованому світі. Ми теж цього бажаємо. А чи бажає уряд?

Леонід САВИЧЕНКО,
заступник голови правління українського банку «Відродження».

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), П. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

⊙ Рукописів не повертаємо.

⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 845793

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Зам. 0311081.

Сторінки 1, 3, 6 набрані і зверстані в комп'ютерному центрі «Голосу України».